

Вівчар Н.І.

Студентки 4-курсу групи ЗАМ-01 ФСП НТУУ «КПІ»

Науковий керівник:

Пашов Р. І., старший викладач ФСП НТУУ «КПІ»

ПОЛІТИКО-БЮРОКРАТИЧНА СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ТА ЇЇ РОЛЬ УСТАНОВЛЕННІ НОВІТНЬОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ

Сучасні демократичні режими не можуть існувати без допомоги бюрократії, але остання, неминуче втягується в політичний процес, фактично стаючи суб'єктом політичної влади, не маючи на те легітимних прав. Декларація демократичних цінностей припускає здійснення управління державою всенародно обраними представниками, чиновництво домагається причетності до процесу управління за допомогою кар'єрного зростання та використання службової інформації. Бюрократія являє собою певну систему організацій, створюваних органами публічної влади з метою реалізації своїх функцій таких, як апаратні служби, покликані надавати допомогу публічним політикам, а також установи та відомства, включені в розгалужену структуру виконавчої влади.

В основі бюрократії лежить зумовлене бюрократичними інтересами прагнення верхів підпорядкувати функціонування держави шляхом зміцнення та збереження свого панівного привілейованого становища. У бюрократії тотожність державного інтересу і особливої приватної мети виражено в такій формі, що державний інтерес зводиться до особистого приватного інтересу. Бюрократія не тільки володіє державою, перетворюючи її в свою приватну власність, але і вважає себе кінцевою метою держави. В силу того, що держава та її основні структури бюрократизуються, чиновники перетворюються на бюрократів, для яких державна мета перетворюється в їх особисту мету.

Чиновники, спираючись на механізм державної влади, здатні впливати на права людини в силу властивої їм ієрархічної консервативності. Принцип ієрархічності побудови бюрократичної системи державного управління розглядається як позитивне явище, адже необмежена свобода людини, що не регульована законом, формальними принципами, може призвести до безладу в соціальному житті. Бюрократичне панування всесильне і разом з тим безсиле, має велику руйнівну силу і невелику творчу ініціативність, руйнування же викликається існуванням самодостатньої влади у формі керівництва всім.

Зміцнення становища бюрократії за рахунок участі у політичних процесах веде до централізації і концентрації влади, коли всі форми поділу влади майже повністю зникають або продовжують існувати як суто формальні установи, позбавлені самодержавства. Бюрократична обмеженість влади становить собою найбільш раціональний, інституційний устрій для вирішення складних завдань управління в сучасному суспільстві та основу її раціональності і знеособленості функціонування.

Прагнення бюрократичного апарату підлаштуватись під вимоги навколишнього суспільства, призвели до внутрішньої диференціації, появи безлічі центрів, що приймають рішення в інтересах окремих груп. Посилення ролі та впливу бюрократії пояснюється об'єктивними причинами і, насамперед, зростаючою диференціацією суспільства, що вимагає включення додаткових важелів державного регулювання.

Бюрократичні установи абсолютно незамінні та фактично діють за принципом «одноосібності» при якому дисципліна, ієрархічність, підбір персоналу особливо важливі. Здійснюючи законодавчу і виконавчу владу, бюрократія ігнорує, і невілює інтереси широких верств населення: використовує всі засоби для реалізації власних цілей; зміцнення свого становища; збереження та розширення, незаслужених благ і привілеїв. Від стану бюрократичного апарату управління, їх професіоналізму, кваліфікації та компетентності залежить становлення правової держави, стабілізація та розвиток України. Сучасна Україна, як і раніше, залишається бюрократичною країною, бюрократія продовжує відігравати важливу роль у державі.

Створення ефективної системи державного управління - одне з основних завдань, що стоять зараз перед українською державою. Низькі ділові та моральні якості державних службовців, багато в чому пояснюють глибину кризи українського суспільства. А так звана «нова» влада, на нашу думку, стає заручником «старої» бюрократії, яка вже виявилася мало здатною до вироблення послідовної перспективної стратегії розвитку країни.

Держава та її бюрократичний апарат повинні перебувати під контролем суспільства, служити йому. Тільки за наявності таких умов держава не буде відірваною від суспільства і не перетвориться на бюрократичну машину, яка протиставлятиме себе суспільству.